4

שבת

הקבות פרק לה

תרפח

קשר שאינו של קיימא כלל: גדרו

יח. קשר שעשוי להתירו ביומו, ואינו מעשה אומן, מותר לקושרו לכולי עלמא. ואם הוא מעשה אומן, נקטינן להחמיר שהוא אסור מדרבנן. וכתבו האחרונים דכל פחות מכ״ד שעות ביומו מקרי^{כא}.

קשר שדרך בנ"א לקושרו לזמן ארוך וכדעתו להתירו בו ביום

יט. קשר שדרך בנ״א לעשותו להתקיים זמן מרובה שאסור מה״ת, או לזמן ממוצע שאסור מדרבנן, ובדעת הקושר להתירו ביומו, <u>אם עושה כן בשביל</u> להנצל מאיסור קושר, לא מהני דעתו כלל^{כב}, אבל אם מצד הלובש או מצד

שערי חלכות 🏎

לפקפק בראייתו של הביה״ל, מ״מ בצירוף עוד צד היתר, כגון עניבה ע״ג קשר שדעת כמה פוסקים דאף כשהוא לקיימא אינו קשר, שפיר יש להקל במקום הצורך, עכ״ר.

לכבר הבאנו מ״ש הרמ״א בשו״ע סי׳ שיז סעי׳ א ״וי״א שכל קשר שאינו עשוי להתיר באותו יום עצמו מקרי של קיימא, ויש מקילין לומר דעד ז׳ ימים לא מקרי של קיימא, ועיין לעיל סי׳ שיד סעי׳ י״ ע״כ, ובשו״ע סי׳ שיד שם איתא ״חותמות שבקרקע כגון דלת של בור שקשור בו חבל יכול להתירו דלאו קשר של קיימא הוא שהרי עומד להתיר, אבל לא מפקיע וחותך משום סתירה, ודוקא כשעשוי לקיום ע״מ שלא להסירו בשבת, אבל אם אינו עשוי לקיום כלל מותר, ומטעם זה מותר להסיר בשבת דף שמשימין אותו לפני התנור ושורקין אותו בטיט שאינו עשוי לקיום״ ע״כ, הרי סתם לן רבותינו בעלי השו״ע דגדר קשר של קיימא היינו כל שעשוי לקיום יותר מיום א׳, וכבר כתבנו (שעה״ל סקי״ט) שכ״ה משמעות האחרונים להחמיר כדעה ראשונה.

וכ' הפמ"ג (סי' שיז א"א סק"ב) "וע' סי' שיד סעי' י חותמות כו' בשאין עשוי להתיר ביומו היינו רק בליל מוצ"ש, ומשו"ה ליכא איסורא דקשר דמקרי לענין קשר ביומו, כבני מחוזא שמתירין בכל לילה, ומיהו אם קושר בליל שבת ודעתו להתירו ביום השבת עצמו י"ל שרי, דכל פחות מכ"ד שעות ביומו מקרי" ע"כ, והובא במ"ב (סק"ו). וכבר כתבנו (סע" ב ושעה"ל סק"ר) דבשו"ע ורמ"א ריש סי' שיז מבואר דדוקא בקשר הדיוט שרי, אבל בקשר אומן אסור אף בעשוי להתירו ביומו.

כתב הט"ז ריש סי" שיז (סק"א) "ורש"י והרא"ש אין מחלקים בעצם הקשר אם הוא הזק מצו שהוא מעשה אומן אלא הכל תלוי בדעת האדם הקושר לחוד, דאם דעתו שישאר כן לעולם דהיינו כל זמן שאפשרי לו להיות קיים ולא יצטרך להתירו ואינו קוצב זמן בדעתו מתי יתירו זהו חייב, ואם קוצב בדעתו איזו זמן שבודאי יתירו אז פטור, יהיה הזמן מה שיהיה, דחיוב אין כאן כיון שיש לו עכ"פ זמן, ואיסור יש כאן שתוך אותו הזמן הוא מקרי של קיום, אבל אם חושב בדעתו להתירו ביומו זה לא מקרי זמן כלל ומותר לכתחילה" ע"כ, וכתב הבית מאיר (סק"א) "מבואר דעתו [של הט"ז] בדאושכפי כל שהקושר מתנה בדעתו להתירו בו ביום מותר לכתחילה,